

Statens naturoppsyns rolle i verneområder

Kompetansedager for nasjonalpark- og verneområdestyrer i
Trøndelag

SNO – den statlige miljøforvaltningens feltapparat

Etablert i 1996 som følge av Lov om statlig naturoppsyn

- Naturmangfoldloven
- Viltloven
- Laks- og innlandsfiskeoven
- Motorferdselloven
- Friluftsløven
- Kulturminneløven
- Forurensingloven (deler)
- Markaløven (Oslomarka)

SNOs oppgaver

Kjerneoppgaver (etter loven)

- ivareta nasjonale miljøverdier
- forebygge miljøkriminalitet
- drive kontroll
- drive veiledning og informasjon

Bestillingsoppgaver (etter loven)

- Skjøtsel, naturrestaurering, fremmede arter
- Tilrettelegging, kanalisering
- registrering, dokumentasjon

Andre oppgaver pålagt av KLD

- **Rovvilt (2000)**
 - oppsyn store rovdyr
 - skadedokumentasjon
 - bestandsregistrering
 - fellingstiltak
- **Kystoppsyn (2002)**
 - prioritere oppsyn i kystsonen
 - nyorganisering av lakseoppsynet
- **Naturveiledning (2007-2017)**

SNO er landsdekkende og består av:

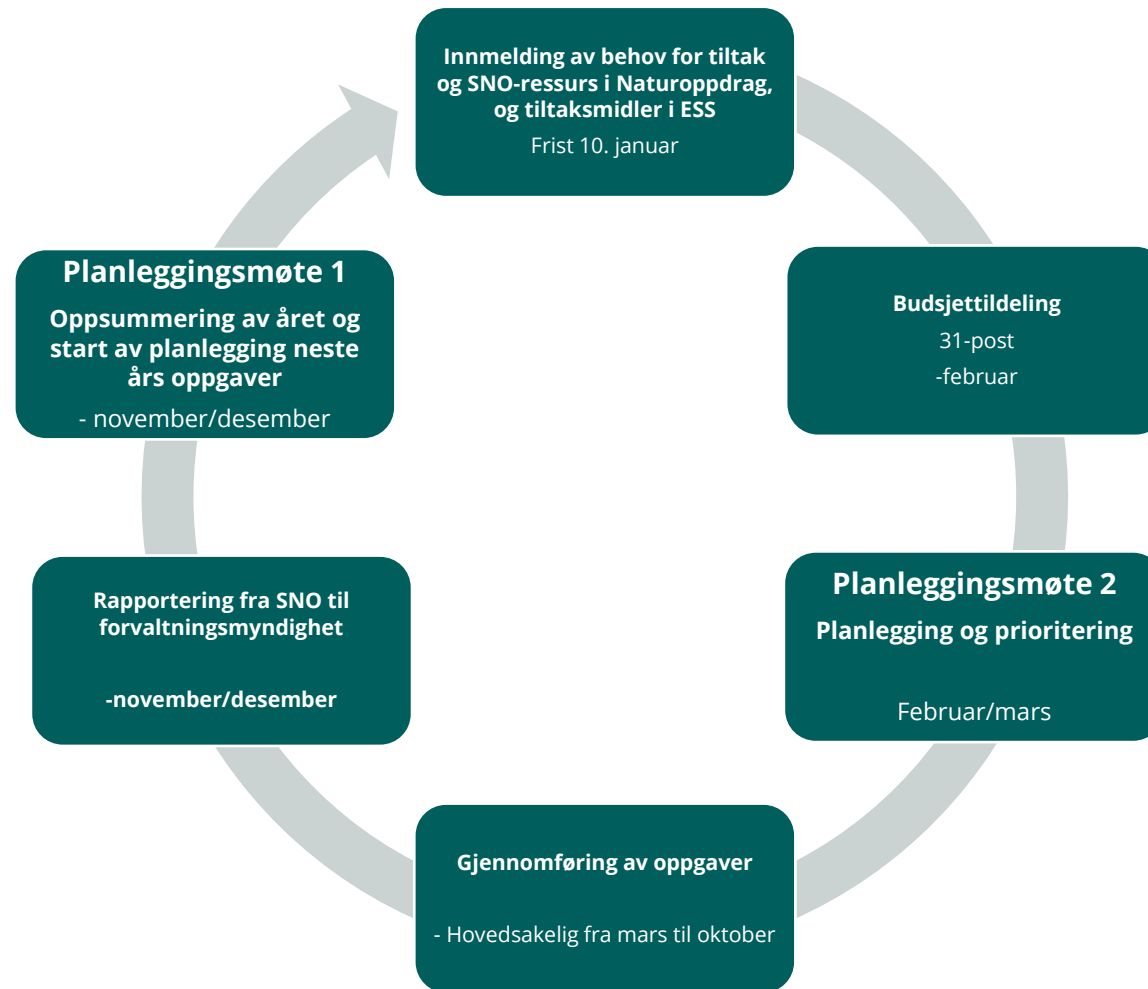
- Ca 100 naturoppsyn (6 nye i 2024)
- 21 i ledelse og stab (Trondheim)
- Ca 130 rovviltkontakter (på tilkalling)
- Årlig tjenestekjøp fra ca 200 aktører

SNOs rolle i verneområde- forvaltningen

- Drive ordinært naturoppsyn med aktivitet (etterlevelse av regelverk) og naturtilstand
- Følge opp avtalte oppdrag (Naturoppdrag)
- På anmodning bidra på forvaltningens møter, befaringer, faglige innspill til planarbeid, ...
- Løpende dialog med forvaltningsmyndigheten etter behov

Årshjulet for planlegging av tiltak

SNOs reaksjoner midler ved lovbrudd

Anmeldelse

Både forvaltningsmyndigheten og SNO har rett og plikt til å anmelde der det anses som riktig reaksjonsform. Som regel den som først får kjennskap til saken som anmelder, men dette kan i enkelte tilfeller diskuteres ut fra sakens art

Overtredelsesgebyr

Overtredelsesgebyr etter nml, lakselov og motorferdselloven

Påpeking av plikt

Informasjon og veiledning

Krav om stans

Ved pågående ulovlig aktivitet

SNO-Lokalt

- **Ole Morten Sand:** Lierne NP og Blåfjella-Skjækerfjella NP
- **Berit Broen:** Skarvan-Roltdalen NP og Forollhogna NP
- **Kristin Lund Austvik:** Sylan LVO, Skarsfjella-Hyllingsdalen LVO, Gutulia NP og Femundsmarka NP
- **Erik Ydse:** Forollhogna NP
- **Lars Olav Lund:** Trollheimen LVO
- **I tillegg 10 andre ansatte som har større oppgaver på kystoppsyn, fauna, rovvilt og mindre VO**
- **Tjenestekjøp av Fjellstyrer og Bygdeallmenning**
- **Rovviltkontakter i hele fylket**

Hva SNO gjør i store VO i Trøndelag, utenom NP-oppdraget

- **Rovvilt:** DNA-innsamling, registreringer, uttak
- **Fjellrev:** DNA-innsamling, registreringer og tiltak
- **Fauna:** registreringer på arter; villrein, moskus, kongeørn, hubro og jaktfalk.
- **Oppsyn med motorisert ferdsel:** kontroll av gitte tillatelser, og avdekke evt ulovlig ferdsel.
- **Mindre VO:** oppsyn og tiltak i områder som ligger inntil de store VO
- **Tamreindrift:** følger med, og samarbeider med næringa.
- **Ferdsel:** Tiltak og registreringer; f.eks. klopplegging og drifting av ferdselstellere

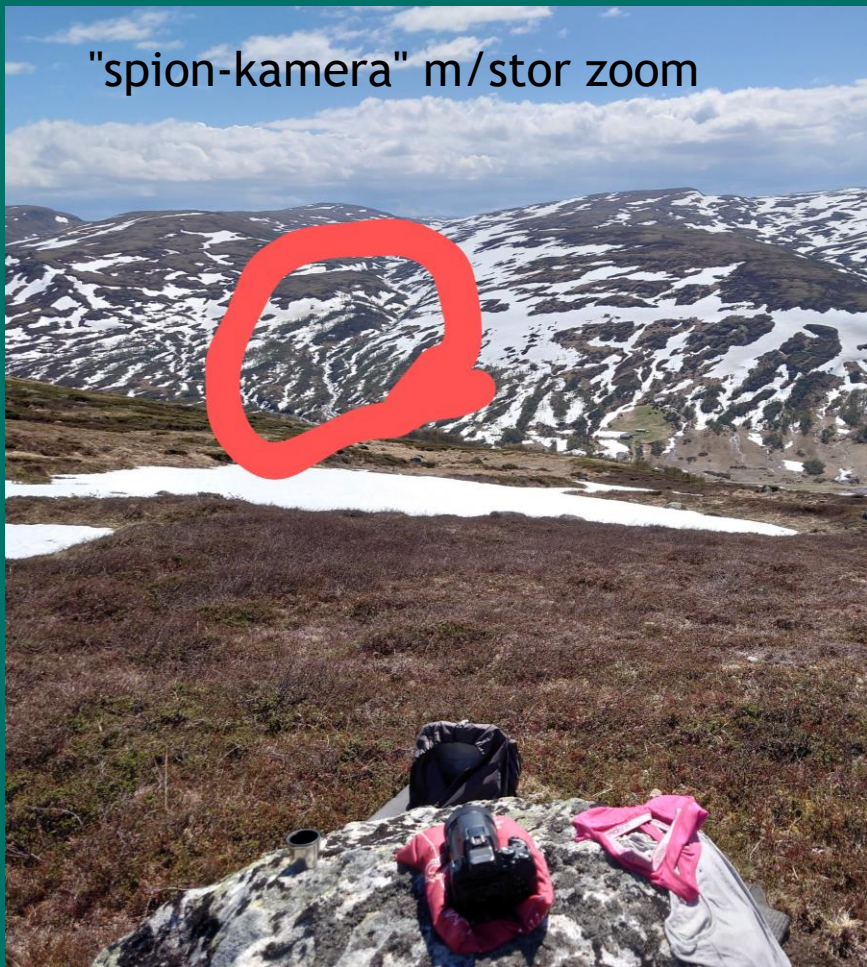
19.03.2022

Fjellrev; støtteforing m/viltkamera, DNA-innsamling og kontroll av hi

Fauna

"spion-kamera" m/stor zoom

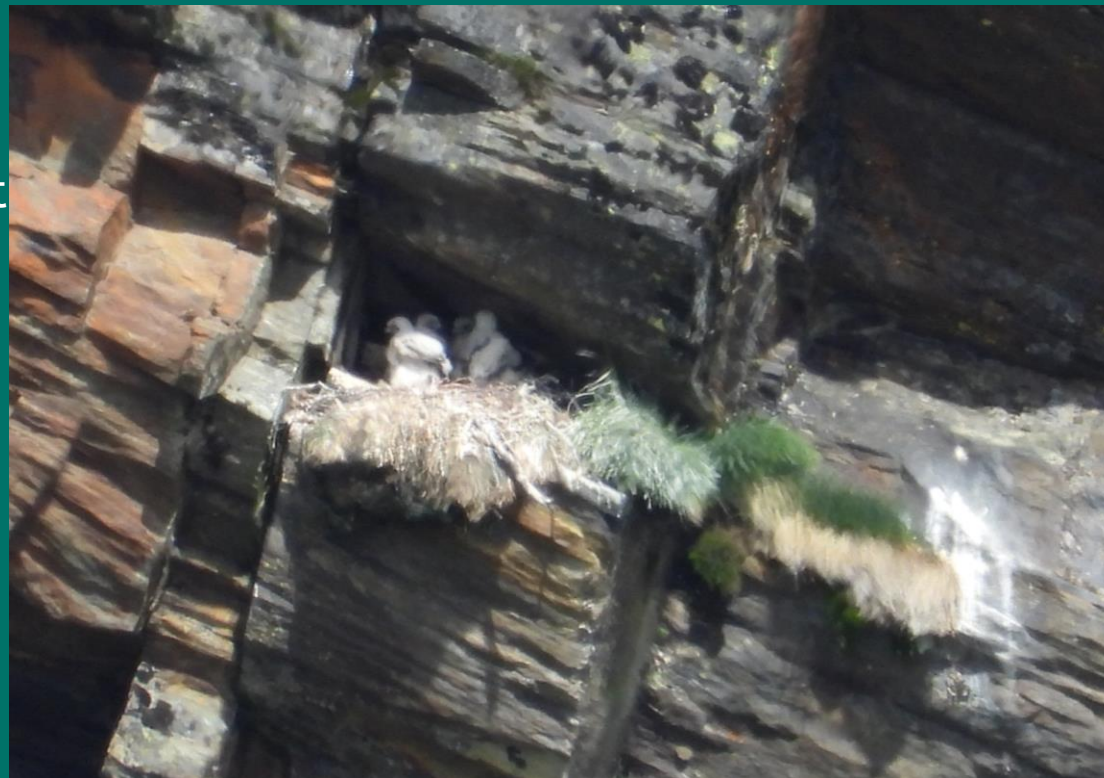
Ekstensiv overvåking på kongeørn
-hvilke lokaliteter brukes
-hekking vellykket/mislykket

Fauna.....

Jaktfalk

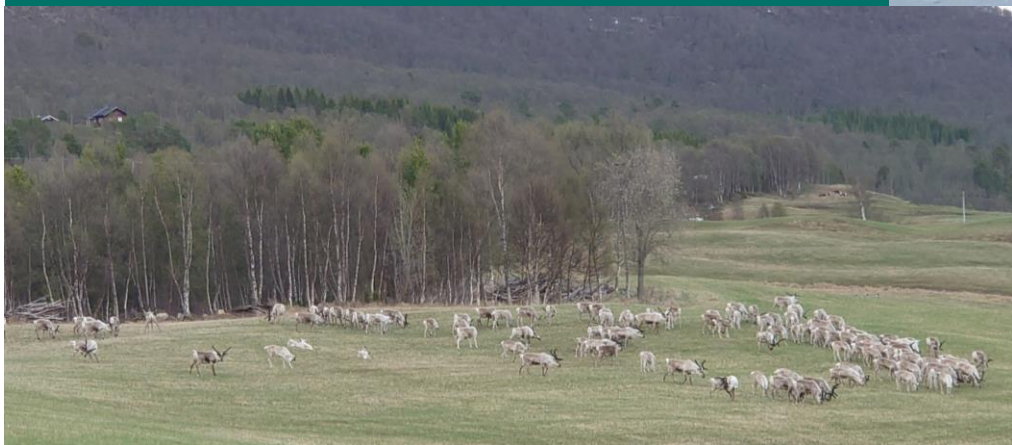
- hvilke lokaliteter brukes
- hekking vellykket/mislykket

Fauna

Villrein

- Områdebruk gjennom året
- Oppsyn med ferdsel, jakt og helsestatus

Kulturminner

Oppdrag fra

- Fylkeskommunen
- Sameting
- Registrering av objekt vi kommer over

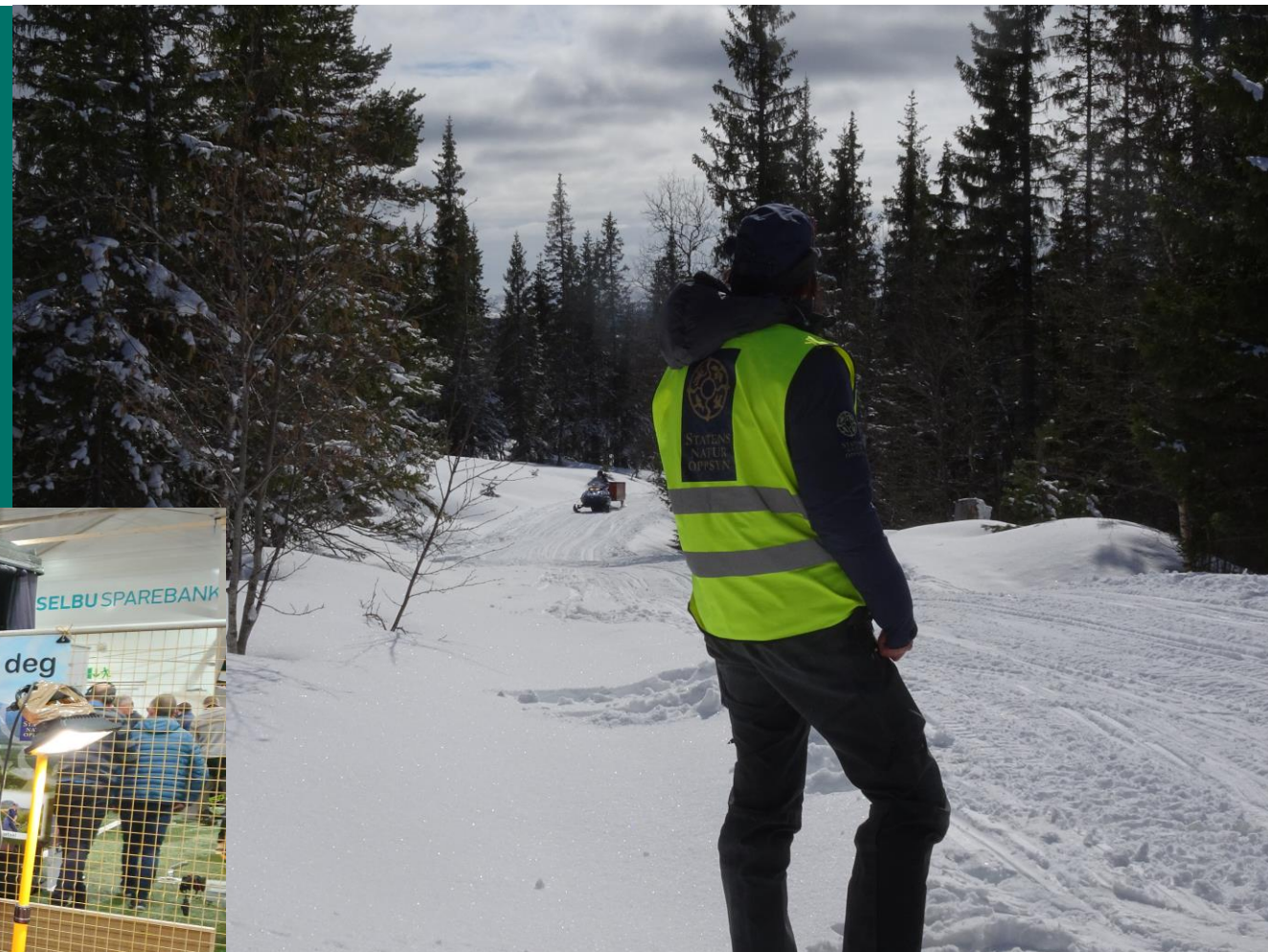

Motorferdsel

- Kontroll av gitte tillatelser
- Informere om lovverk
- Avdekke og følge opp ulovlig motorisert ferdsel.
- Registrere i Feltapp og evt ustede gebyr eller anmelde i etterkant

Motorferdsel.....

"vi er i naturen for deg" tittel på SNO-brosjyra

Vi følger med på forholdene ute; som flom og skredfare

STATENS
NATUROPPSYN

Trollheimen LVO

Lars Olav Lund, SNO-Rindal

Speilsalen i Trollheimen sept. 2003

foto: O. Aune NRK

Speilsalen i Trollheimen 10. sept. 2010

Speilsalen i Trollheimen 7. sept. 2018

Blåhøfonna, Oppdal 7. sept. 2018

Rovvilt

2020-04-26 07:43:07

M 1/5

0 0°C

Tilsyn - multifunksjonell

Ynglehi Trollheimen 2020.
Foto: Lars Olav Lund, viltkamera

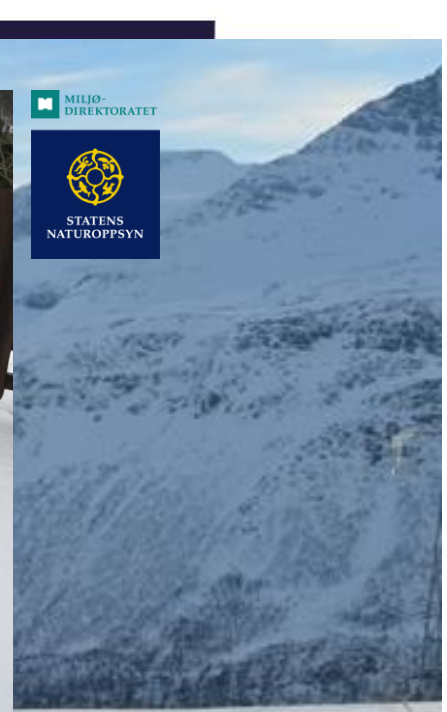
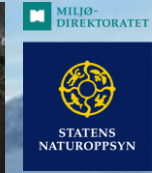
MILJØ-
DIREKTORATET

STATENS
NATUROPPSYN

RECONYX

Bestandsovervåking

Yngleregistrering jerv

Familiegruppe-
registrering av
gaupe

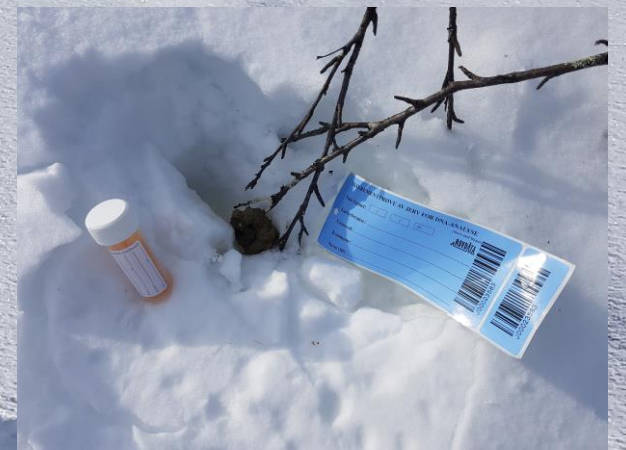
Oppfølging av
streifdyr av ulv

Bestandsovervåking

Kontroll av meldinger
om rovvilt

DNA-analyse av møkk
fra bjørn, jerv og ulv

Vårsporing av bjørn

Byggesaker

Kontrollerbare vilkår...

Ferdsel, skjøtsel og tiltak

Ferdsel, skjøtsel og tiltak...

Stikurs, et eksempel på tiltak (dronevideo Oppdal)

Ferdsel, skjøtsel og tiltak

Tamreindrift og beitebruk

Samarbeid

VO-styret og forvaltere

Lykke til !

